

Bron: *Dagboek van de verbannen VOC-dienaar Leendert Hasenbosch op het onbewoonde eiland Ascension, A.D. 1725*. Uitgegeven door Michiel Koolbergen. Leiden 2002, geciteerd via: .

‘Op last van de commandeur en schippers van de Hollandse vloot ben ik afgezet op de kust van het eiland Ascension. Ik betreur dit zeer, maar ik hoop dat de Almachtige God mij zal beschermen. Ze lieten me op het strand achter met een vat water, twee emmers, een oude braadpan, etc.’

Zo luiden de eerste regels van het dagboek van de VOC-ambtenaar Leendert Hasenbosch die in 1725 op reis van Batavia naar Nederland wordt achtergelaten op het onbewoonde eiland Ascension, als straf voor een ‘schandelijke misdaad’. Archiefonderzoek van Michiel Koolbergen heeft uitgewezen dat Hasenbosch gestraft werd omdat hij van homoseksualiteit werd verdacht – indertijd strafbaar in Nederland.

Een afschuwelijker ballingsoord kan men zich niet voorstellen: op het vulkanische eiland, gelegen midden in de Atlantische Oceaan, wil niets groeien en water blijkt er nauwelijks te vinden. Vijf maanden lang houdt Hasenbosch zijn dagboek bij, waarin hij schrijft over zijn pogingen om te overleven en over zijn vergeefse zoektochten naar water. Verzwakt door zijn ontberingen en door koorts gekweld, blijven hem zelfs bezoeken door angstaanjagende geestverschijningen niet bespaard. Een jaar later treffen bemanningsleden van een Engelse Oost-Indiëvaarder het anoniem geschreven dagboek in zijn tent aan. De schrijver is spoorloos verdwenen, maar ze nemen het dagboek mee naar Londen, waar het in het Engels wordt vertaald en gepubliceerd.

Van die Engelse versie verscheen een herdruk: *A Dutch Castaway on Ascension Island in 1725*. Deventer 2006.